

Ο Γιάννης Αναστασάκης γράφει στη Lavart για τον «Ορέστη», του Ευριπίδη.

lavart.gr/o-giannis-anastasakis-grafei-sti-lavart-gia-ton-oresti-tou-evripidi/

Lavart Group

June 14, 2018

«Αναζητώντας ένα δράμα που να εκφράζει τη δική μας εποχή, «πέφτεις» δίχως να το θέλεις στον ΟΡΕΣΤΗ. Τα έργα ξέρουν. Ο «Ορέστης» είναι εκεί αιώνες τώρα και διεκδικεί ένα νέο ανέβασμα, ξέροντας καλά πως τα θέματα που θίγει και τα μέσα με τα οποία τα επεξεργάζεται, παραμένουν σημερινά. Η κοινωνία που βρίσκεται σε μια παρατεταμένη κρίση, η λαχτάρα του ανθρώπου να ζήσει, η απεγνωσμένη προσπάθεια να αποδοθούν οι ευθύνες για αυτήν την κατάσταση και να υπάρξει μια δίκαιη τιμωρία, η φιλία και η αδερφική αγάπη που παραμένουν σύμμαχοι στον καθημερινό αγώνα μας, η οργή και η αντίσταση απέναντι στον ορυμαγδό που απειλεί να μας συντρίψει είναι στοιχεία κοινά με την αρχαία Αθήνα λίγο πριν τη λήξη του Πελοποννησιακού Πολέμου.

Στο έργο μας τρεις νέοι παλεύουν να βρουν το δίκιο τους και να σώσουν τη ζωή τους.

Δεν ξέρουν τον τρόπο. Η ανθρώπινη φύση, που γεννήθηκε «να αντέχει και όχι να θέλει» αντιδρά στον επερχόμενο θάνατο.

Με άγγιξε πολύ η ματιά του Ευριπίδη από την πρώτη στιγμή που διάβασα το έργο. Δεν εξωραΐζει τίποτα, δεν γίνεται ποτέ διδακτικός, δεν υποκρίνεται το σοφό ποιητή που κρίνει εκ του ασφαλούς τα καμώματα της πόλης του.

Ψάχνει βαθιά, όπως κάνει σε όλα του τα έργα, να ξεγυμνώσει την ανθρώπινη ψυχή, έτσι ώστε όλοι οι ρόλοι να βρεθούν κάποια στιγμή «ενώπιος ενωπίω». Ούτε ο θεατής μένει αμέτοχος. Αυτά που συμβαίνουν στο έργο εύκολα «διαβάζονται» σε μια μεταφορά της σημερινής πραγματικότητας. Έχει και ο πολίτης ευθύνη για όσα συμβαίνουν. Δεν είναι η θεϊκή εντολή που καθορίζει τις ζωές μας ούτε ο οποιοσδήποτε «εξωτερικός παράγων».

Οι φιλόλογοι λένε πως στον «Ορέστη» δεν υπάρχει σχεδόν κανείς θετικός ήρωας. Δε μου

φαίνεται παράλογο. Είναι , βέβαια, τολμηρό για τον Ευριπίδη του 408 π.Χ. αλλά σήμερα πόσοι από μας θα διεκδικούσαμε τον τίτλο του «θετικού ήρωα» ; Παλεύουμε με το καλό και το κακό που συνθέτουν την ύπαρξή μας, με την αγάπη και το μίσος, με τη δειλία και την τόλμη, με το δίκαιο και το άδικο.

Δεν ξέρω αν θα βγούμε νικητές στο τέλος. Ούτε οι ήρωες του Ευριπίδη το ξέρουν. Και τι θα πει νικητής «με τόσα χρώματα στη γλώσσα»;

Ο «Ορέστης» είναι ένα αριστούργημα της τραγικής ποίησης που δε γίνεται να μη μας απασχολεί το 2018 μ.Χ.

Γιατί, πάνω απ' όλα, είναι κι ένα σπουδαίο θεατρικό έργο, με χαρακτήρες που έχουν τεράστιο δραματικό ενδιαφέρον, με μια πλοκή που σε κρατά σε συνεχή αγωνία, με μια ποίηση που μιλά στα σωθικά σου.

Χαίρομαι που όλη η ομάδα των συντελεστών της παράστασης που ετοιμάζουμε, έχει συνειδητοποιήσει την αξία αυτού του έργου κι έχει σκύψει με τόση επιμονή για να βρεθούν τα «κλειδιά» που θα το ξεκλειδώσουν για να παραδοθεί στο κοινό γυμνό και καθαρό.

Συνεπαρμένοι απ' τη δουλειά που έχουμε μπροστά μας, συνεχίζουμε με στόχο να μεταφέρουμε στο κοίλο του Θεάτρου όλα τα συναισθήματα που γεννιούνται σε μας στην πρόβα. Όλες τις σκέψεις που ξεπροβάλλουν πίσω απ' τις λέξεις του ποιητή. Και είμαστε πολύ τυχεροί που ο Γιώργος Μπλάνας έχει αποδώσει με εξαιρετικό τρόπο τις λέξεις και τα νοήματα.

Δε σας κρύβω, ότι σκηνοθετώντας τέτοια έργα ξαναβρίσκεις και το δικό σου νήμα, αρθρώνεις ξανά δικές σου απαντήσεις στο διπλό ερώτημα: «γιατί άραγε ζούμε και γιατί κάνουμε Θέατρο;»

Κείμενο: Γιάννης Αναστασάκης

«Ορέστης» του Ευριπίδη – από το Κ.Θ.Β.Ε. στο φεστιβάλ Επιδαύρου

Φωτογραφία: Τάσος Θώμογλου

Σχόλια
